

**UCHWAŁA NR XXXIII.611.2022
RADY GMINY OŻAROWICE**

z dnia 30 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarowice na lata 2022 - 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 t.j.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm); Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. 2021 poz.642); uchwały Nr XIX/204/2016 Rady Gminy Ożarowice z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ożarowice na lata 2016 – 2025, na wniosek Wójta Gminy Ożarowice, po zaopiniowaniu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach oraz Komisję Oświaty Kultury, Sportu i Zdrowia

**Rada Gminy Ożarowice
Uchwała**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarowice na lata 2022 - 2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ożarowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Ożarowice.

Przewodniczący Rady Gminy
Ożarowice

mgr inż. Marian Czernikarz

1. Wstęp

Wśród problemów społecznych w Polsce, te związane z nadużywaniem napojów alkoholowych, używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi są najtrudniejsze do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności a także kosztów społecznych i ekonomicznych jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne ale także całe społeczeństwo. Dlatego niezmiernie ważnym jest podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarówice na lata 2022 -2023 przygotowany jest jako kontynuacja oferty działań pomocowych i profilaktycznych dla społeczności Gminy Ożarówice ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

2. Główne cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarówice na lata 2022 – 2023

- 1) . Podjęcie działań na rzecz systematycznej zmiany postaw społecznych wobec problemów alkoholowych, problemów narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.
- 2) . Rozszerzenie liczby odbiorców podejmowanych działań profilaktycznych i edukacyjnych, m.in. poprzez:
 - a.) realizację programów psychoedukacyjnych,
 - b.) wsparcie systemu wychowawczego w szkołach,
- 3) . Doskonalenie form pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- 4) . Zapewnienie ciągłości świadczenia usług zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych i ich rodzin.

3. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarówice na lata 2022 - 2023

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkomanii

1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarówicach, w tym:

- prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego oraz wsparcie ich rodzin;
- udzielanie porad i informacji dla osób z problemem uzależnień w zakresie możliwości korzystania z placówek lecznictwa odwykowego;
- kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu (finansowanie czynności biegłych sądowych – psychologa i psychiatry w stosunku do osób skierowanych przez sąd i na wniosek GKRPA w Ożarówicach);
- kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
- kierowanie osób uzależnionych od narkotyków i eksperymentujących ze środkami uzależniającymi do pomocy specjalistycznej;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych;
- opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy Ożarówice.

2. Kontynuacja działalności punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej.

3. Współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych i narkomanii oraz pomocą osobom uzależnionym: Poradnią Leczenia Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia w Tarnowskich Górach, Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej, Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. Kontynuacja działalności oraz doposażenie punktu konsultacyjnego;
2. Podejmowanie przez GKRPA czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym;
3. Edukacja społeczności Gminy Ożarówice poprzez zakup ulotek i broszur, przekazywanie informacji, o miejscach pomocy;
4. Współpraca merytoryczna z zespołem interdyscyplinarnym / grupami roboczymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
5. Wspieranie procedury Niebieska Karta;
6. Tworzenie warunków do powstawania alternatywnych miejsc spędzania czasu wolnego oraz rekreacji dla dzieci i młodzieży – zakładanie i rewitalizacja istniejących placów zabaw;
7. Budowanie i doposażanie Centrów Aktywności Rodzinnej w sołectwach;
8. Sukcesywne remonty i doposażanie pomieszczeń świetlic środowiskowych;
9. Prowadzenie bieżącej działalności świetlic środowiskowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z grupy ryzyka;
11. Rozwijanie zainteresowań w celu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży przez prowadzenie, zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć sportowych;
12. Udzielanie pomocy finansowej, programowej i metodycznej przy organizowaniu różnorodnych form wypoczynku i spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z rodzin z grupy ryzyka, z uwzględnieniem działań psychoterapeutycznych /półkolonie, zimowiska, ferie/;
13. Finansowanie wypoczynku dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – kolonie letnie z programem zajęć profilaktycznych;
14. Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie imprez i akcji aktywizujących społeczność lokalną i promujących zdrowy styl życia np.: Mikołajki, Dzień Dziecka, Pikniki.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

1. Finansowanie realizacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego na terenie Gminy Ożarówice, zgodnie z zapotrzebowaniem oraz rekomendacjami PARPA, KBdSPN, ORE i Instytutu Psychiatrii i Neurologii;
2. Rozwijanie różnych form edukacji publicznej:
 - konkursy wiedzy o tematyce profilaktycznej,
 - ogólnopolskie kampanie edukacyjne np.: Zachowaj Trzeźwy Umysł;
 - lokalna kampania edukacyjna „Rodzina Razem się Trzyma”.
3. Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych sportowych w szkołach podstawowych na terenie gminy;
4. Wspieranie zajęć sportowych w oparciu o kluby sportowe działające na terenie Gminy Ożarówice;
5. Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych;
6. Wspieranie systemu wychowawczego w szkołach;
7. Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących działania profilaktyczne oraz pracujących z osobami uzależnionymi i grupami ryzyka.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

1. Wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu;

2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej i przemocy domowej dla grup zawodowych m.in.: nauczycieli, pedagogów, członków GKRPA w Ożarowicach, policji, pracowników punktu konsultacyjnego, pracowników socjalnych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie interwencji przez policję w stosunku do osób łamiących zakazy sprzedaży alkoholu oraz do osób naruszających zakazy spożywania alkoholu;

2. Kierowanie wniosków przez GKRPA w Ożarowicach w związku z naruszeniem w/w art. ustawy do sądu za pośrednictwem oskarżyciela publicznego.

4. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

a) . Celem inicjowania i realizacji działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Wójt Gminy Ożarowice Zarządzeniem Nr WG.0050.34.2019 z dnia 03 stycznia 2019r. powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach.

b) . Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach są przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

c) . Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach otrzymują za udział w posiedzeniu wynagrodzenie.

d) . Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach za udział w posiedzeniu Komisji wynosi 5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za poprzedni kwartał, obliczonego na podstawie komunikatu prezesa GUS ogłoszonego w Monitorze Polskim. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącą Komisji.

e) . Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach biorących udział w posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupach roboczych wynosi 3 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za poprzedni kwartał, obliczonego na podstawie komunikatu prezesa GUS ogłaszanego w Monitorze Polskim. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupach roboczych wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącą Komisji.

f) . Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach biorących udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za poprzedni kwartał, obliczonego na podstawie komunikatu prezesa GUS ogłaszanego w Monitorze Polskim. Wynagrodzenie za przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonej przez Przewodniczącą Komisji.

5. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ożarowice

a) . Program jest realizowany przez powołanego przez Wójta Gminy pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

b) . Wójt sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie.

c) . Pełnomocnik przedstawi Wójtowi Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań Programu.

6. Diagnoza stanu problemów i zasobów służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

A. Gmina Ożarówice

Gminę zamieszkuje 5. 760 osób /dane na dzień 31.12.2021/, w tym:

Struktura ludności ze względu na wiek i płeć.

Grupa wiekowa	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0-5	181	172	353
5-15	293	312	605
15-25	283	272	555
25-45	856	842	1698
45-65	798	765	1563
Powyżej 65	584	402	986
Ogółem	2995	2765	5760

Dane: USC Ożarówice

B. Rynek alkoholowy – stan na dzień 31.12.2021 r.

Uchwałą Rady Gminy Ożarówice NR XXXIX/440/2018 z dnia 27 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów ustalono:

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży	Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wg. Uchwały Rady Gminy Ożarówice	Wykorzystano na terenie Gminy Ożarówice w 2021r. stan na 31.12.2021
do 4.5% zawartości alkoholu oraz piwa	25	18
powyżej 4.5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	25	15
powyżej 18% zawartości alkoholu	25	12
Zezwolenia na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży		
do 4.5% zawartości alkoholu oraz piwa	40	21
powyżej 4.5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	40	19
powyżej 18% zawartości alkoholu	40	20

Dane: Urząd Gminy Ożarówice

C. Stan problemów uzależnień

1) . Naruszenia prawa i porządku publicznego na terenie Gminy Ożarówice w 2021 roku:

- 67 interwencji domowych, gdzie sprawca był po spożyciu alkoholu, z czego 18 – zakończono doprowadzeniem do Izby Wyrzeźwień;
- 71 interwencji publicznych, gdzie sprawca był po spożyciu alkoholu, z czego 17 - zakończono doprowadzeniem do Izby Wyrzeźwień;
- 3 interwencje, gdzie sprawca był pod wpływem innych środków psychoaktywnych;
- założono 4 Niebieskie Karty, gdzie sprawca był pod wpływem alkoholu;
- zatrzymano 16 nietrzeźwych kierujących pojazdem mechanicznym;
- zatrzymano 9 nietrzeźwych kierujących rowerem;
- nałożono 23 mandaty karne za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym;
- zastosowano 111 pouczeń dotyczących zakazu spożywania alkoholu w miejscu publicznym.

Dane: Komisarjat Policji w Pyrzowicach

2) . Zastosowanie leczenia odwykowego

- Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło dziesięć wniosków od rodzin, policji i prokuratury dotyczących wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie zastosowania leczenia odwykowego;
- W związku z wszczęciem procedury Niebieska Karta członkowie GKRPA uczestniczyli w posiedzenia grup roboczych w siedmiu sprawach;
- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarówicach przeprowadzili dziesięć rozmów interwencyjno – motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu oraz cztery rozmowy z osobami współuzależnionymi;
- Skierowano do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach jeden wniosek dotyczący zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

3) . Punkt konsultacyjny

Mieszkańcy mieli możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej w punkcie konsultacyjnym w Ożarówicach:

- porady psychologiczne – 35 porad,
- porady terapeuty uzależnień – 21 porad.

4) . Realizacja programów profilaktycznych w Tarnogórskim Ośrodku Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej w Tarnowskich Górach

W programach profilaktycznych brało udział dziewięciu mieszkańców Gminy Ożarówice, którzy skorzystali łącznie z siedemdziesięciu jeden sesji indywidualnych.

- 13 sesji – Program dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób doznających przemocy;
- 7 sesji – Program dla osób z syndromem DDA;
- 45 sesji – Program dla dzieci z zaburzeniami koncentracji uwagi;
- 6 sesji – Program dla osób pijących szkodliwie.

5) . Pobyty mieszkańców Gminy Ożarówice w Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu – Izba Wyrzeźwień

liczba pacjentów z terenu Gminy Ożarówice zatrzymanych w Izbie Wyrzeźwień			
przedział wiekowy	kobiety	mężczyźni	razem
nieletni	0	0	0
18-24 lata	0	0	0
25 – 49 lat	0	5	5
powyżej 50 lat	0	15	15
razem	0	20	20
liczba przeprowadzonych z pacjentami rozmów profilaktycznych			14

Dane: Urząd Miejski w Bytomiu

D. Programy profilaktycznych w szkołach:

- ukończone dwie edycje programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej dla klas 4-6”;
- przeszkolenie czternastu nauczycieli z terenu gminy Ożarówice - realizatorów programu profilaktycznego Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej;
- rozpoczęto realizację programu Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej.

E. Ośrodek Pomocy Społecznej

- Liczba rodzin objętych pomocą finansową z systemu pomocy społecznej – 42;
- Liczba rodzin objęta pracą socjalną OPS – 84;
- Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym prowadzona jest z 16 rodzinami praca socjalna prowadzona pod kątem:
 - kierowania na zajęcia profilaktyczno – edukacyjne,
 - pomocy w docieraniu do grup wsparcia lub uczestnictwa w programach dla uzależnionych,

- pomocy w docieraniu do grup wsparcia lub uczestnictwa w programach dla członków rodzin uzależnionych;

- monitorowanie utrzymania abstynencji.

- Pracownicy socjalni podejmowali działania mające na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Tą formą pomocy objętych było 12 rodzin. W ramach procedury podejmowane były działania:

- wszczynanie procedury Niebieska Karta,

- przekazywanie informacji o obowiązujących przepisach prawnych,

- informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia i sposobach radzenia sobie z problemem,

- cykliczne wizyty w środowisku,

- informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej,

- wskazywanie możliwości korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej.

Dane: OPS w Ożarowicach

F. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej

- punkt konsultacyjny;

- umowa z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień, Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej;

- umowa z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu;

- Świetlice środowiskowe w Zendku, Ożarowicach, Ossach, Niezdarze i Celinach;

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ożarowicach;

- Ośrodek Pomocy Społecznej;

- Komisariat Policji w Pyrzowicach;

- Biblioteka i Ośrodek Kultury;

- Szkoły podstawowe w Tąpkowicach, Ożarowicach, Zendku i Pyrzowicach;

- Klub sportowy Piast, Klub sportowy Tęcza w Zendku;

- Parafie w Ożarowicach, Tąpkowicach, Sączowie i Zendku;

- Ochotnicze Straże Pożarne we wszystkich sołectwach gminy Ożarowice;

- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Pyrzowice.

UZASADNIENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Istotą Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ożarówice na lata 2022 - 2023 jest budowanie kompleksowej i spójnej strategii profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych. Jeden wspólny program łączący profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień odpowiada współczesnym tendencjom dotyczącym zarówno sięgania po różne środki psychoaktywne, jak i metodom ich rozwiązywania.

Mając na uwadze powyższe przyjęcie powyższego projektu uchwały jest w pełni uzasadnione.